

Kdo jsou ta pitvorně šklebící se stvoření, co právě sestoupila na zem z Prašné brány? Ďasík a Ďáblík, oživlé kamenné sochy, které se dovedou přenést do dávných dob! Dvojčata

Berenika a Bertík jsou v Praze na školním výletě, a nemohla si přát lepší průvodce než tyhle dva rozverné chrličy. Společně se projdou osmi stoletími, a výprava to bude vskutku neobyčejná i pekelně dobrodružná!

Vydejte se na cesty s nimi – Ďasík s Ďáblíkem vás přátelsky zvou!

Bavte se a luštěte s přiloženým sešitem.

Pro toho, kdo pěkně přečetl knížku, to bude hračka!

CZ: 269 Kč SK: 10,79 €

www.albatrosmedia.cz

ISBN 978-80-00-04685-3

9 788000 046853

pro čtenáře od 8 let

IVONA BŘEZINOVÁ

Ďasík a Ďáblík

PRACOVNÍ SEŠIT

PRAŠNÁ BRÁNA

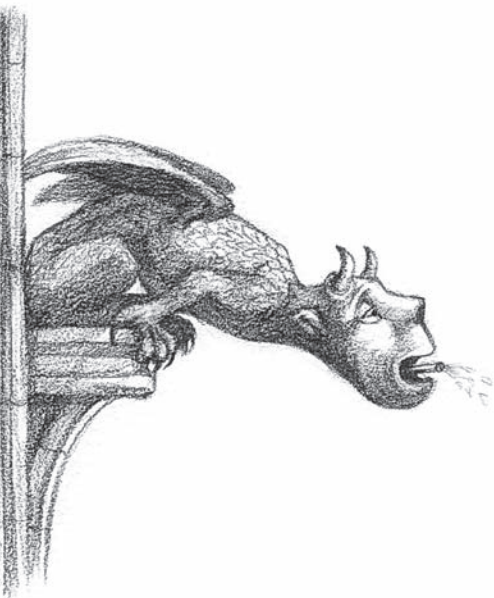
Prašná brána bývala součástí městských hradeb.

Hned vedle ní stával královský palác.

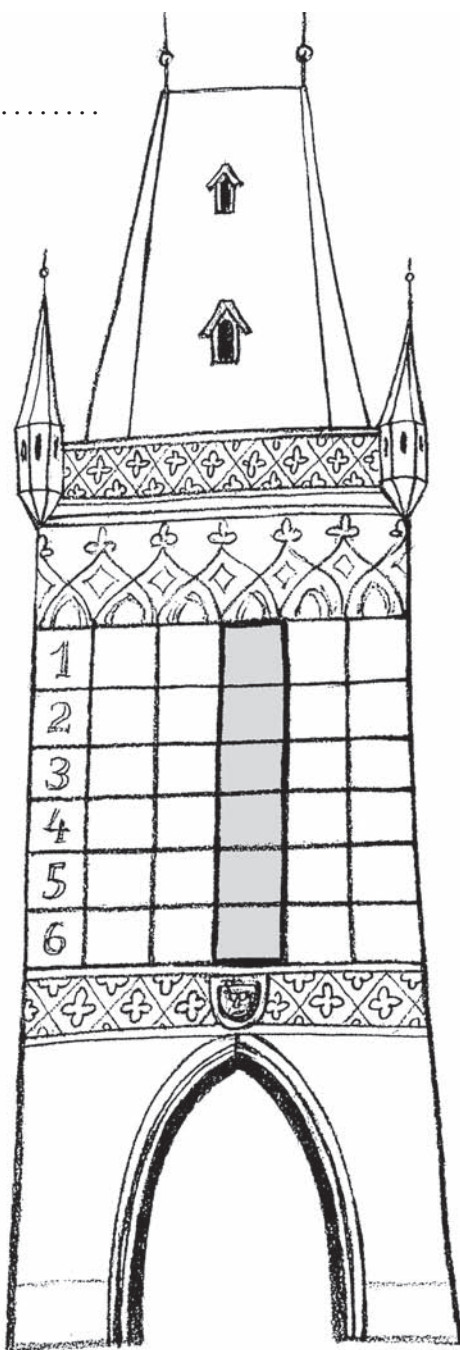
Na jeho místě dnes stojí Obecní dům.

Prašnou bránu postavil Matěj .....

(příjmení vyluštíš v tajence).

1. první jméno panovnice Terezie
2. hmyz roznášející mor
3. prudký déšť
4. kdo vládne králům
5. zavírací průchod ve zdi
6. část oděvu kryjící paži

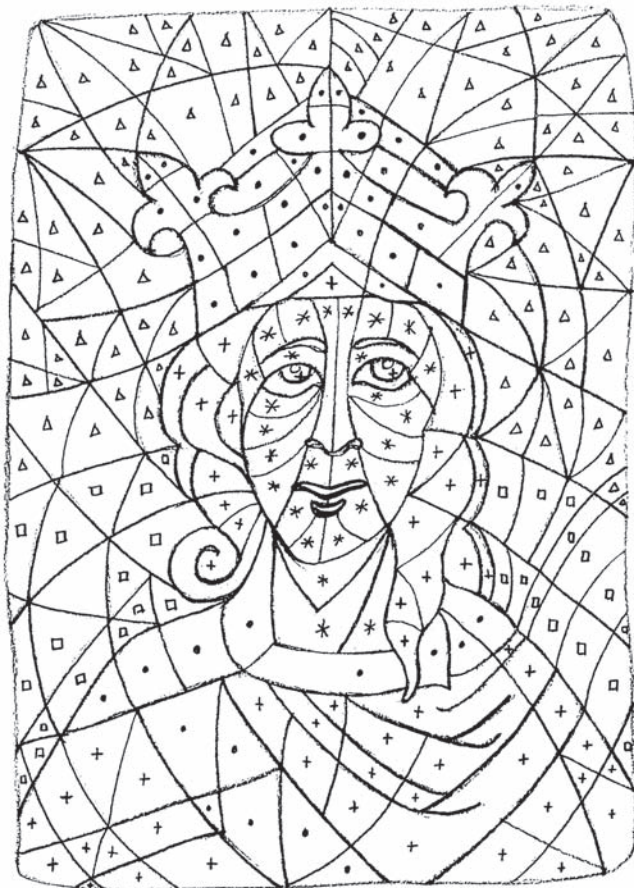
VYŠEHRADEK

První český král si postavil palác na Vyšehradě.

Panovník se jmenoval .....

Jeho tatínek Břetislav získal manželku Jitku tak, že ji

- a) unesl z kláštera
- b) koupil za truhlu drahokamů
- c) požádal Jitčina otce o její ruku

Dědeček prvního českého krále se jmenoval Oldřich. Za manželku si vzal krásnou Boženu. Poprvé ji spatřil, jak

- a) se koupe v jezeře
- b) chytá u řeky ryby
- c) pere u studánky prádlo

Políčka na obrázku vybarvi podle značek:

● žlutě, □ modře, * růžově (tělově), + světle hnědě, △ zeleně.

Co je na obrázku?

Znáš vyšehradské pověsti?

*Písmena ve vyznačených jménech se pomíchala,
napiš správné znění.*

Na Vyšehradě prý vládla kněžna **LUŠIBE**.

Za manžela si zvolila prostého orače jménem **MYPŘESL**.

Na Vyšehradě kdysi uvěznili muže, který se jmenoval **ROHYRÍM**.

Osvobodil se tak, že na svém koni skočil přes hradby do Vltavy.

Kůň se jmenoval **MÍKEŠ**.

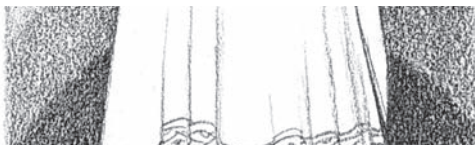
Oráč, kterého si
kněžna vyvolila
za muže, pocházel
z obce jménem

.....

A

C

S

I

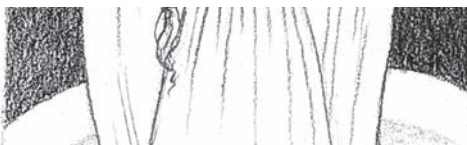
T

E

D

Srovnej obrázek, jak má správně vypadat, a pak přečti název obce.

STARÉ MĚSTO PRAŽSKÉ

Praha stála na křižovatce kupeckých cest. Karavany koní, oslů i mul přivážely zboží z dalekých zemí. Obchodníci mluvili různými jazyky. Mállokdo uměl číst a psát. Mezi vzácné zboží patřily i knihy.

Zkus vyluštit záznam ze starého spisu. Vypadá jako tajné písmo, ale je to hlaholice – nejstarší slovanské písmo. Používala se v 9. a 10. století, tedy ještě dříve, než vznikl Týn. Rozluštěním získáš název, kterým se říká opevněnému Týnskému dvoru.

.....

ꝥꝥ	ꝑ	ꝛ	ꝥ	ꝑꝑ	ꝑꝑ
	†	A		ꝑꝑ	L
	ꝥ	B		ꝥꝥ	M
	ꝑꝑ	V		ꝑ	N
	ꝛ	G		ꝑ	O
	ꝑꝑ	D		ꝥ	R
	ꝥ	E		ꝛ	S
	ꝛ	I		ꝑꝑ	T
	ꝥ	K		ꝥꝥ	U

(Některá písmena hlaholice.)

Vybarvi předměty a potraviny, s kterými se v 12. století mohlo v Evropě obchodovat.

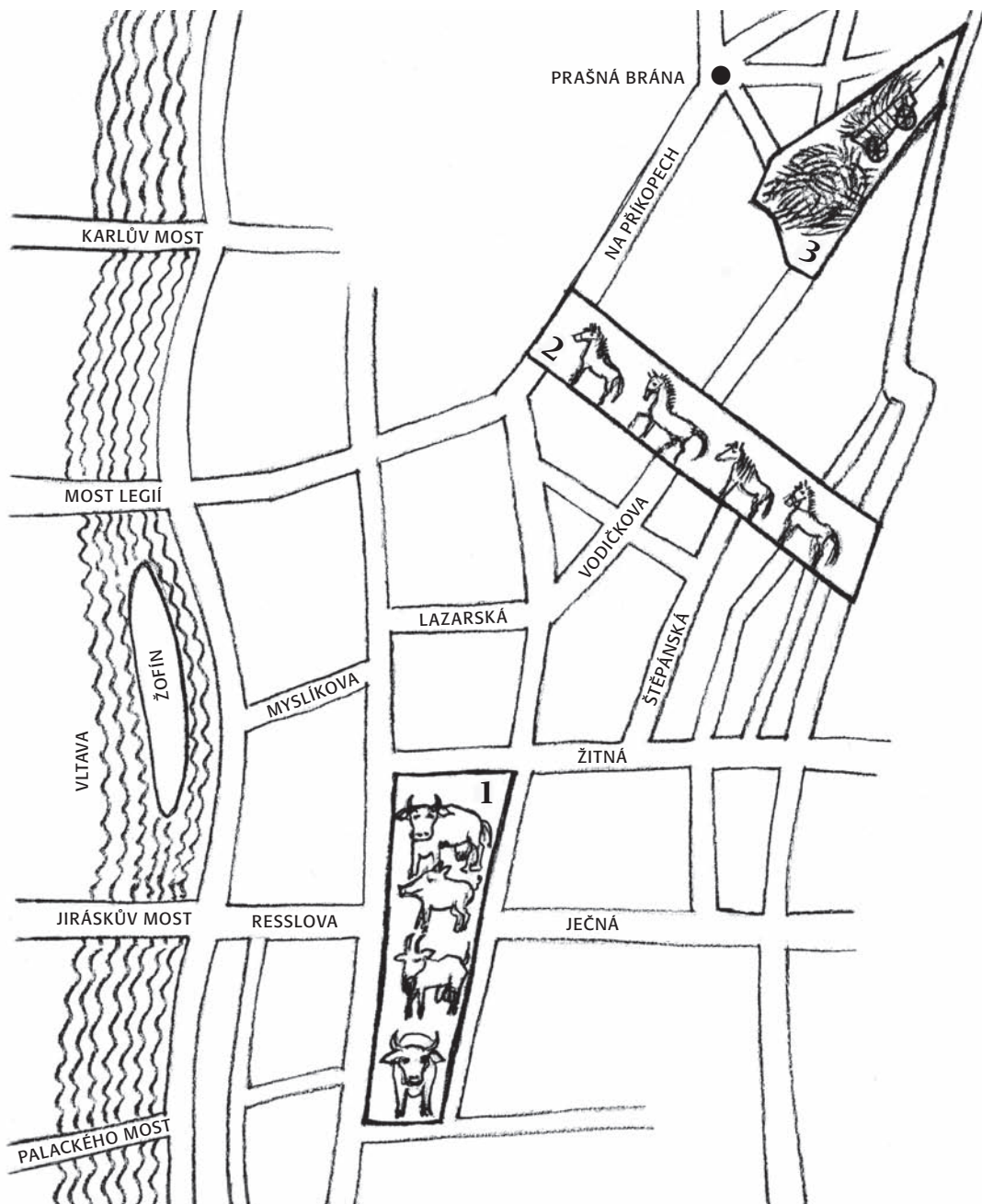

Najdi tři dvojice předmětů, které dříve sloužily a dodnes slouží podobným účelům. Spoj je čarou.

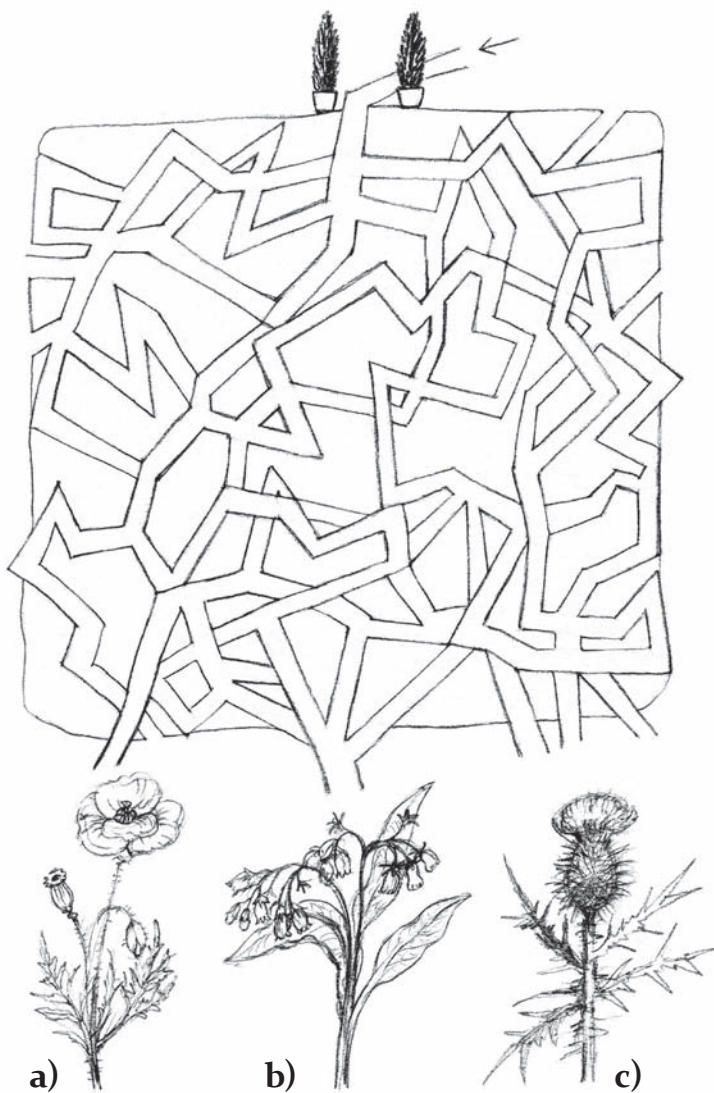
NOVÉ MĚSTO PRAŽSKÉ

*Napiš, jak se dříve jmenovala náměstí Nového Města.
Doplň za názvy trhů číslice z mapky.*

Václavské náměstí: ..... trh
Karlovo náměstí: ..... trh
Senovážné náměstí: ..... trh

V BLUDIŠTI tě jen jedna cesta zarostlou loukou zavede k rostlině s léčivým černým kořenem.

***Najdi ve větvách názvy nemocí,
které ve středověku způsobily hrozivé epidemie.***

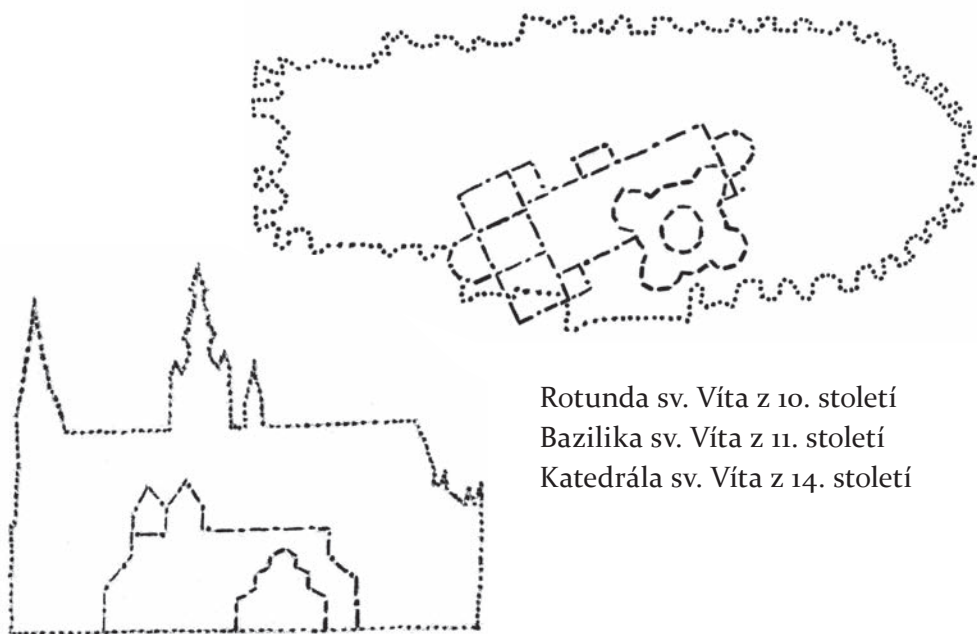
Vyjeli koňmo rovnou z brány ven. ....
 Všichni rychle pracovali na stavbě. ....
 Přehneš to Vice napůl, Vika celý papír nepokreslí. ....

PRAŽSKÝ HRAD

Na Pražském hradě postupně vznikaly na jednom místě stavby zasvěcené svatému Vítu. Novější byly stavěny na základech starších. Na obrázku vidíš základy jednotlivých staveb.

Tečkované základy obtáhni zeleně, čárkované základy modře, čerchované červeně. Stejnými pastelkami pak vybarvi jednotlivé obrysy staveb. Nakonec přikresli správnou barvou puntíky k jednotlivým názvům.

Rotunda sv. Víta z 10. století
Bazilika sv. Víta z 11. století
Katedrála sv. Víta z 14. století

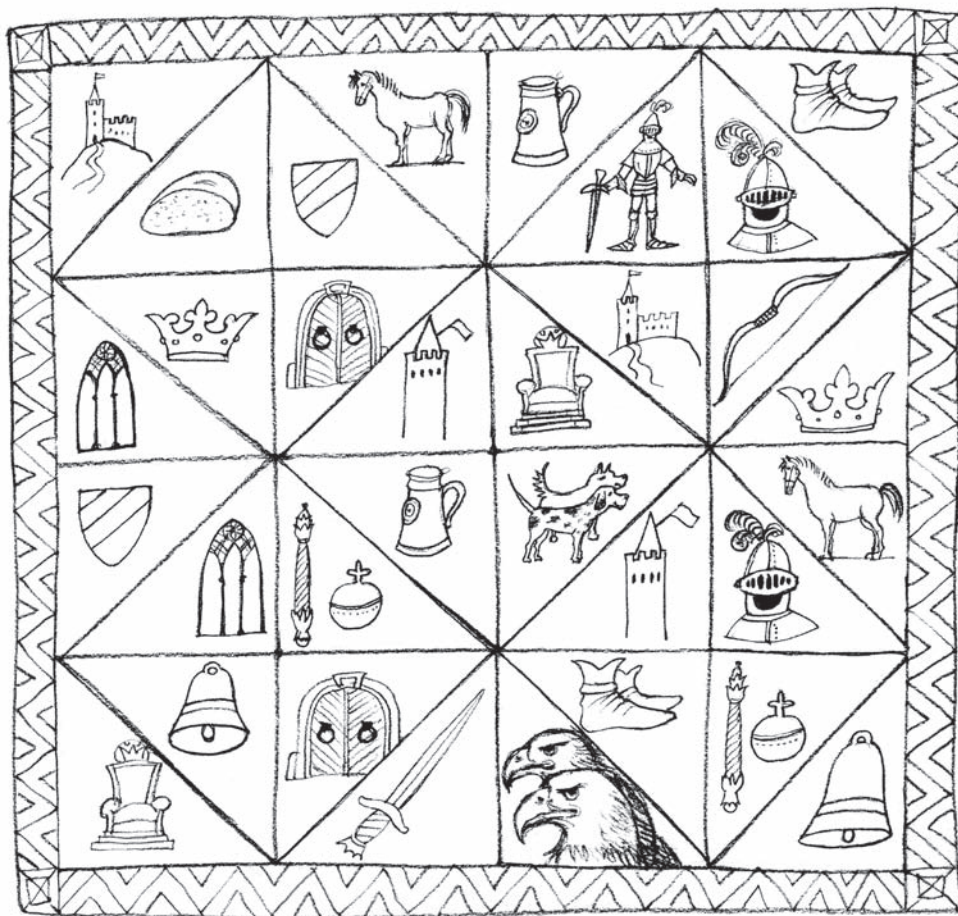
Na staveništi je hromada kamenů označených písmeny.
Když je seřadíš, zjistíš, jak se jmenuje největší český zvon.
Od roku 1549 je umístěn na věži Svatovítské katedrály.

.....

Zlatá brána katedrály svatého Víta je zdobena mozaikou.

*Zkus vyluštit tuto obrázkovou mozaiku.
Některé předměty jsou v mozaice dvakrát.
Ty, které jsou jen jednou, si napiš pod sebe.*

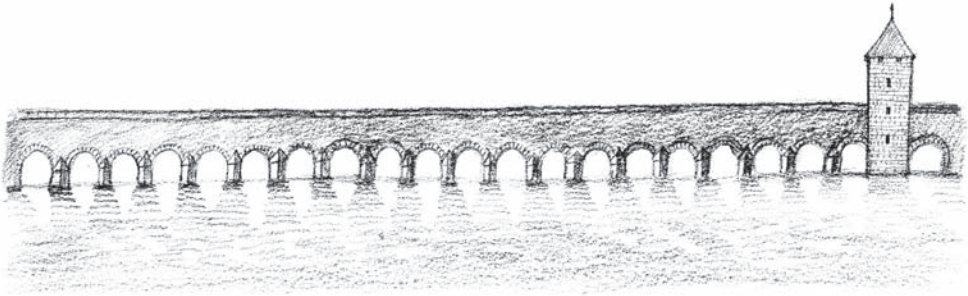

Tajenku získáš tak, že z prvních tří slov seznamu použiješ první písmeno a z posledních tří slov poslední písmeno.

.....

KARLŮV MOST

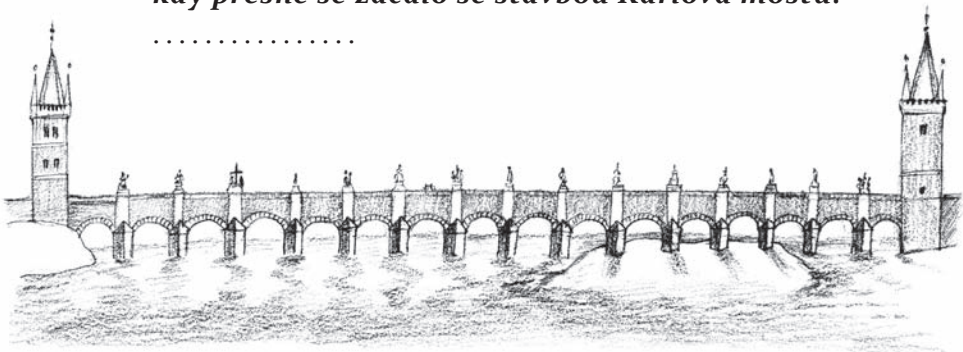
Spočítej, kolik oblouků měl Juditin most a kolik má Karlův most.

Jak se původně říkalo Karlovu mostu? .....

*Vyhledej v knize,
kdy přesně se začalo se stavbou Karlova mostu.*

.....

Napiš podobnou řadu, ale se sudými čísly. ....

Kdy přesně by pak byla stavba zahájena? .....

Na Karlově mostě dnes stojí 30 soch.

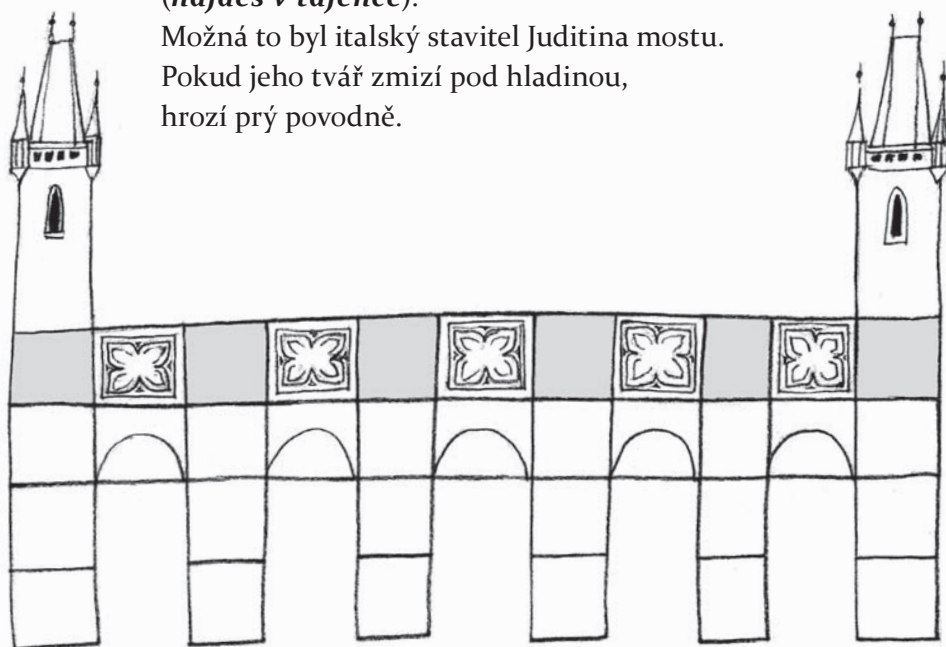
Po obou stranách jich je stejný počet.

Kolik je tedy na každé straně soch? .....

Na Karlově mostě je umístěna ozdoba,
která původně byla na Juditině mostě.

Je to obličej muže, kterému se říká .....
(najdeš v tajence).

Možná to byl italský stavitel Juditina mostu.
Pokud jeho tvář zmizí pod hladinou,
hrozí prý povodně.

Začni vyplňovat sloupce zleva.

Tajenka je v horní části mostu mezi ornamenty.

Co jsou škorně?

V jakou část dne se zahájila stavba Karlova mostu?

Jméno dcery Karla IV., která se stala anglickou královnou.

Zikmund byl v roce 1372 malý .....

Jméno rabínova sluhy v knížce.

Nádoba na nápoje ve tvaru obráceného zvonu.

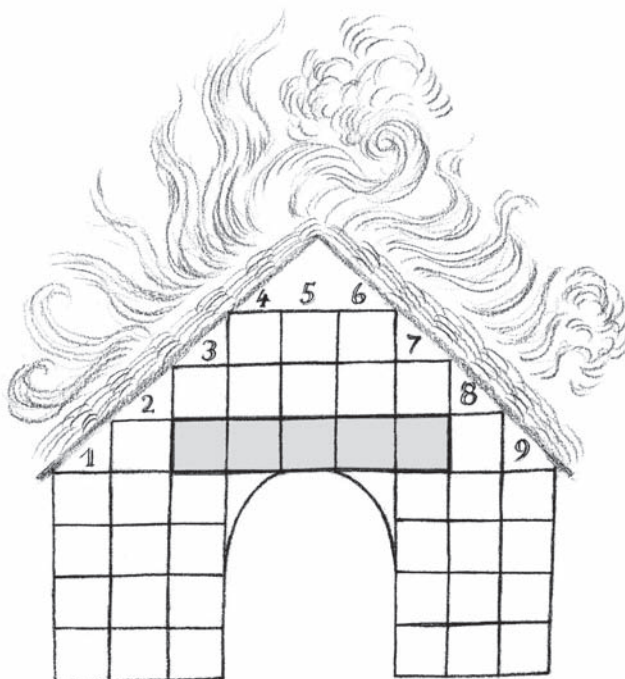
MALÁ STRANA

Střechy se dříve pokrývaly prkénky ze štípaného dřeva (šindele).

Ještě předtím se jako střešní krytina používaly svazky slámy.

Říkalo se jim .....

(zjistíš v tajence).

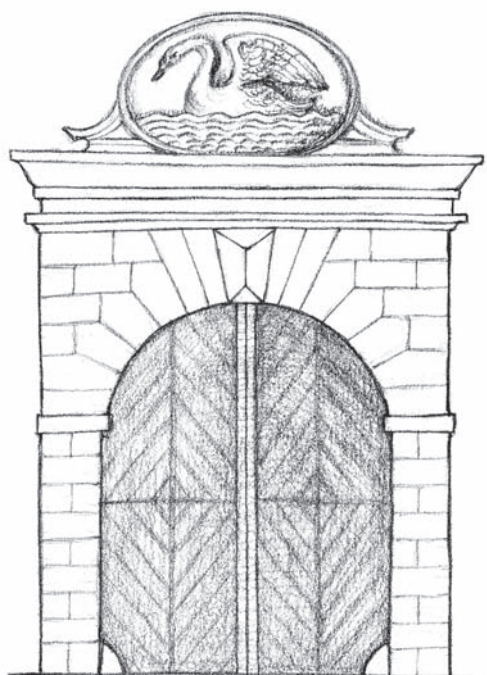
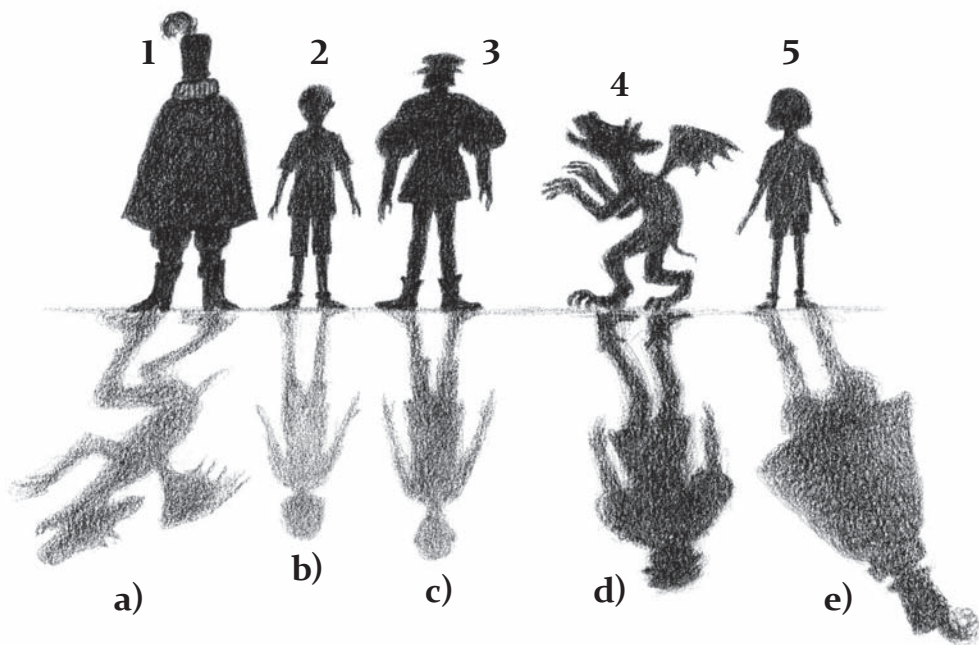

1. Teče v řece.
2. Oheň, který se vymkl kontrole.
3. kulatý smažený zákusek, zdobený povidly a smetanou
4. zrakový orgán
5. nádoba z proutí
6. nepřítel, rival
7. Středověcí bojovníci – jezdili na koni, nosili brnění a měli meč.
8. otvor v hradbách
9. Stavba umožňující přejít nebo přejet řeku.

Na jaké telefonní číslo se volá při vypuknutí požáru? .....

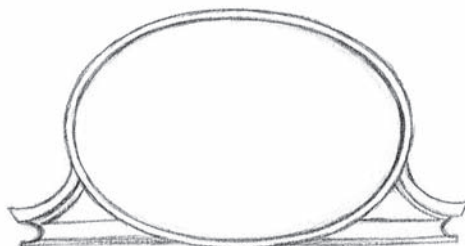
JOSEFOV (Židovské Město)

Komu patří tyto siluety?

Nad dveřmi rabínova obydlí
je špatné domovní znamení.

*Najdi v knize, které je správné,
a na vyznačené místo
znamení nakresli.*

Opiš z knihy celé jméno rabína, kterého navštívil Rudolf II.

.....

O golemovi se vypráví spousta pověstí po celém světě. Je to vlastně oživlá socha. Toho pražského prý rabín vytvořil z hlíny. Chtěl ho mít jako služebníka a ochránce. Oživoval ho pomocí hesla zapsaného na papírku a vloženého do golemových úst.

Tomuto papírku se říká .....
(objevisš ve vyškrtávačce).

P	R	A	H	A	M	O	S	T	Z
G	O	L	E	M	R	Š	T	R	Á
M	B	CH	L	R	A	B	Í	N	V
U	R	Y	M	Y	K	O	N	Y	O
D	Ů	M	A	T	U	R	N	A	J
R	V	I	É	Í	R	U	CH	B	Z
C	Í	S	A	Ř	A	D	A	R	L
V	N	T	O	E	P	O	Ú	Á	A
Ě	O	A	K	R	Á	L	L	N	T
Ž	I	D	O	B	V	F	M	A	O

***Najdi a označ v tabulce slova z níže uvedeného seznamu.
Postupuj jen zleva doprava a shora dolů.
Písmena, která ti zbudou, vytvoří tajenku.***

Alchymista, bor, brána, císař, dar, dům, erb, golem, helma, král, kur, most, mrak, mudrc, obr, oko, páv, Praha, rabín, Rudolf, ruch, rytíř, řada, stín, turnaj, trny, úl, víno, věž, závoj, zlato, Žid.

MARIE TEREZIE

*Najdi na obrázku místa, která jsou zvětšena v kukátku.
Spoj je čarou.*

PRAŽSKÁ PAMÁTKOVÁ REZERVACE

Historické centrum Prahy bylo v roce 1992 zapsáno na Seznam světového kulturního dědictví UNESCO.

To je organizace pro vzdělání, vědu a kulturu.

Podílí se na ní lidé z téměř dvou set zemí světa.

Na soupisu jsou uvedeny nejvzácnější památky lidstva.

***Doplň k názvům,
v kterém roce Bertík s Berenikou jednotlivá místa navštívili.
Napiš, jaké to bylo století.***

Část Prahy	rok	století
Pražský hrad	.....	.....
Hradčany	.....	.....
Malá Strana	.....	.....
Karlův most	.....	.....
Staré Město	.....	.....
Josefov (Židovské Město)	.....	.....
Nové Město	.....	.....
Vyšehrad	.....	.....

**Pokud jste knížku
pečlivě přečetli,
splnění úkolů v sešitě
bude hračka!**

**Pozorně čti a dobře hledej.
Mnohé odpovědi najdeš v knížce.
Na některé musíš přijít sám,
a některé jsou zde:**

-
- S. 1** Rejsek
  - S. 2** Vratislav II., a), c); hlava krále Vratislava II.
  - S. 3** Libuše, Přemysl, Horymír, Šemík; Stadice
  - S. 4** Ungelt
  - S. 5** helmy, brusle, gramofon, loutna
  - S. 6** Koňský 2, Dobytčí 1 a Senný trh 3
  - S. 7** kostival lékařský b); mor, lepra, neštovice
  - S. 8** katedrála zeleně, rotunda modře, bazilika červeně; Zikmund
  - S. 9** chrlič
  - S. 10** Juditin 2I, Karlův 16; Kamenný; 9. 7. 1357 v 5 hodin, 31 minut; 2468108642, v roce 2468, 10. 8. v 6.42; 15 soch
  - S. 11** Bradáč
  - S. 12** došky; 150
  - S. 13** 1 e), 2 c), 3 d), 4 a), 5 b)
  - S. 14** šém
  - S. 16** 1372, 14. stol.; 1754, 18. stol.; 1541, 16. stol.; 1436, 15. stol.; 1159, 12. stol.; 1609, 17. stol.; 1282, 13. stol.; 1086, 11.stol.